

Príklad aktivít na rozvíjanie hovoreného prejavu žiaka MRK primárnej školy v slovenskom jazyku

1. Téma: PRÁZDNINOVÁ ŠKATULEA

Cieľ: Rozvíjať komunikačnú zručnosť hovorenie, ktoré je zamerané na vytvorenie jednoduchej vety.

Rozvíjať počúvanie, ktoré je zamerané na rozvíjanie slovnej zásoby.

Pomôcky: papierová škatuľa, kartičky

Metóda práce: syntaktickoštylizačné jazykové cvičenie

Postup práce:

Učiteľ prinesie na hodinu prázdninovú škatuľu. Evokuje u žiakov predstavy o tom, čo sa asi môže vo vnútri tajomnej škatule nachádzať. Každému žiakovi dá možnosť chytiť škatuľu do ruky, priložiť k nej ucho, potriať ňou a vypovedať svoju predstavu vetou: „*Ja si myslím, že v tejto škatuli sa nachádza...*“ Nakoniec učiteľ ukáže, čo sa vo vnútri skrýva. V škatuli sú ukryté papierové kartičky, na ktorých sú napísané slová s prázdninovou tematikou: hra, voda, ihrisko, les, plavky, horúco atď. Úlohou každého žiaka je vytiahnuť jednu kartičku a vytvoriť vetu, v ktorej sa bude nachádzať slovo z kartičky.

2. Téma: NOVÝ SPOLUŽIAK

Cieľ: Rozvíjať komunikačnú zručnosť hovorenie – s dôrazom na formuláciu

krátkej otázky. Rozvíjať aktívne počúvanie zamerané na to, aby sa žiaci pri tvorení otázok neopakovali.

Pomôcky: tabuľa, krieda, žiak z inej triedy

Metóda práce: syntaktickoštylizačné jazykové cvičenie

Postup práce:

Cvičenie je založené na kladení otázok novému spolužiakovi, ktorého učiteľ privedie z inej triedy (kvôli reálnosti situácie). Na základe týchto otázok sa žiaci snažia zistiť všetko, čo ich zaujíma o novom spolužiakovi. Žiak z inej triedy musí potom odpovedať na zadané otázky. Žiaci pochopia, že ak sa chcú niečo nové dozvedieť, musia sa vedieť pýtať.

3.Téma: AKO SA CÍTIM V ŠKOLE

Cieľ: Rozvíjať komunikačnú zručnosť vyjadrenia vlastných pocitov a vzájomné počúvanie.

Pomôcky: tabuľa

Metódy práce: cvičenie na funkčné používanie poprijazykových prostriedkov, syntaktickoštylizračné jazykové cvičenie

Postup práce:

Učiteľ na začiatku rozdelí tabuľu na tri časti. V každej časti tabule bude nakreslené:

- usmievavé slniečko;
- menej usmievavé slniečko;
- neusmievavé slniečko.

Žiaci sa postupne nakreslia k takému slniečku, ktoré prislúcha k ich pocitom v škole. Učiteľ vysvetlí, že pocity sa dajú vyjadriť bez slov, ale aj ústnym prejavom. Každý dostane potom možnosť hovoriť o tom, ako sa cíti v škole.

4. Téma: DOBRÝ INFORMÁTOR

Cieľ: Rozvíjať komunikačnú zručnosť hovorenie – informovať druhých. Rozvíjať počúvanie, ktoré je zamerané na rozvíjanie slovnej zásoby.

Pomôcky: veľká prikrývka, miska, rôzne druhy ovocia, stôl, stolička
školská taška, farbičky, kniha, lavica, desiata, špongia,
farebné kriedy, biele kriedy, kvety, krhlička, obrúsok, atď.

Metódy práce: nácvik jednoduchého informačného útvaru

Postup práce:

Učiteľ si vyberie dvoch žiakov, ktorý budú držať prikrývku ako oponu. Za prikrývkou má učiteľ pripravené rôzne predmety, z ktorých robí postupne rôzne zátišia. Stále si vyberie žiaka, ktorý bude môcť nahliadnuť za prikrývkou a informovať ostatných o tom, čo sa nachádza za prikrývkou. Po výpovedi sa prikrývka odstráni a žiaci môžu nahliadnuť a zhodnotiť či spolužiak ich informoval dostatočne alebo nie.

5. Téma: SPOMIENKY NA PRÁZDNINY

Cieľ: Rozvíjať komunikačnú zručnosť počúvanie zážitku spolužiaka
a rozprávanie vlastného zážitku z prázdnin.

Pomôcky: stolička, prehrávač, kompaktný disk

Metóda práce: nácvik jednoduchého rozprávacieho útvaru

Postup práce:

Žiaci sedia na stoličkách. Hlavu majú položenú na lavici tak, aby nepozorovali, čo sa deje v triede. Premýšľajú nad zážitkami, ktoré prežili v lete. Učiteľ navodí príjemnú atmosféru so znejúcou hudbou v pozadí. Neskôr si potichu spomedzi žiakov vyberie jedného, ktorý si sadne na tzv. autorskú stoličku, umiestnenú pred tabuľou. Ak dostane žiak pokyn od učiteľa, začne rozprávať svoj zážitok z prázdnin. Žiaci ticho sedia a počúvajú. V závere sa učiteľ opýta: „Kto mal takýto zážitok z prázdnin?“ Žiaci voľne odpovedajú.

6. Téma: V JEDÁLNI

Cieľ: Rozvíjať komunikačnú zručnosť hovorenie - aktívne používať konverzačné rituály: Dobrý deň! Dovidenia! Ďakujem! Nech sa páči! Prosím si Dobrú chuť! Bolo to vynikajúce! Chutilo mi.

Pomôcky: kartičky s frázami a čarovnými slovíčkami

Metóda práce: nácvik konverzačných rituálov

Postup práce:

Cvičenie je realizované v reálnej situácii, v jedálni pri obede. Žiaci dostanú kartičky s frázami a čarovnými slovíčkami ako pomôcku. Ich úlohou je všetky frázy využiť pri obedovaní v jedálni.

7. Téma: U NÁS DOMA

Cieľ: Rozvíjať komunikačnú zručnosť hovorenie - vyjadriť komunikačný zámer jednoduchej informácie. Rozvíjať aktívne počúvanie, ktoré je zamerané na rozvíjanie slovnej zásoby.

Metódy práce: syntaktickoštylizačné cvičenie, nácvik jednoduchého informačného útvaru

Postup práce:

Žiaci sedia na stoličkách vo veľkom kruhu. Ich úlohou je postupne informovať ostatných o tom, čo majú doma. Každý žiak povie: „*Doma máme ... a ...*“. V tomto prípade by mali podať naozaj jednoduchú informáciu.